

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

зі спеціальності В2 Дизайн

для вступників

на здобуття освітнього ступеня

«бакалавр»

На основі ПЗСО,

Молодший спеціаліст, Молодший бакалавр,

Фаховий молодший бакалавр

Одеса – 2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою проведення творчого конкурсу є оцінювання рівня сформованості у вступників професійних навичок у галузі композиції та формотворення, а також здатності до усвідомлення специфіки творчих завдань і методів їх розв'язання.

Для зарахування на навчання за спеціальністю В2 Дизайн за освітньо-професійною програмою «Дизайн одягу» обов'язковим є проходження творчого конкурсу з композиції. Конкурсне завдання має комплексний характер і передбачає комплексне вирішення творчого завдання. Виконання завдань дає змогу виявити рівень підготовки вступника, його базові композиційні навички, композиційне та образне мислення, творчий потенціал і художній смак.

Проведення творчого конкурсу супроводжується відеофіксацією, з дотриманням вимог академічної доброчесності, записи якої розміщуються на офіційному вебсайті закладу освіти і зберігаються впродовж одного року.

Порядок проведення творчого конкурсу

- допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності екзаменаційного листа та документа, який засвідчує особу (паспорта, свідоцтва про народження тощо);

- вступникам дозволяється брати з собою необхідні для творчих конкурсів предмети (туш, гуаш, акварель, маркери, кольорові олівці, пастель, лайнери, тощо), перелік яких рекомендований предметною екзаменаційною комісією, що проводить вступні випробування; присутність сторонніх осіб (батьків, викладачів, які не є членами відповідної екзаменаційної комісії) на вступному випробуванні заборонена;

- зміни у складі екзаменаційних комісій дозволяються тільки на підставі наказу ректора;

- вступне випробування проводять не менше двох екзаменаторів, які оцінюють творчу роботу вступника, засвідчуючи його своїми підписами в аркуші результатів вступних випробувань (екзаменаційному листі) та екзаменаційній відомості;

- голова екзаменаційної комісії засвідчує своїм підписом кожен з цих документів;

- екзаменаційні відомості повертаються відповідальному секретареві

приймальної комісії у день проведення вступного випробування, про що зазначається у журналі їх видачі і підтверджується підписом голови екзаменаційної комісії;

- допуск вступників до вступних випробувань здійснюється за умови наявності аркуша результатів випробувань (екзаменаційного) листа;

- вступні випробування проводяться згідно з розкладом, затвердженим головою приймальної комісії;

- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;

- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Творчий конкурс оцінюється за **200-бальною** шкалою.

Творчий конкурс проводиться в **офлайн** форматі.

Для вступників, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, творчий конкурс проводиться дистанційно, у формі відеозаписів програми

Загальні вимоги до подання відеозаписів програм творчого конкурсу:

1. Онлайн-формат творчого конкурсу забезпечується з використанням платформ відеоконференцзв'язку та системи дистанційного навчання / електронної пошти для верифікації та надсилання матеріалів.

Вступник отримує посилання на онлайн-кімнату та інформацію про час початку творчого конкурсу на електронну пошту, вказану під час реєстрації, не пізніше ніж за 24 години до початку випробування.

Вступник зобов'язаний підключитися до відеоконференції за 15–20 хвилин до початку творчого конкурсу.

2. Творчий конкурс подається у вигляді відеозапису процесу виконання творчого завдання «Композиція». Відеозапис має бути безперервним від

початку до завершення виконання роботи. Творче завдання надсилається окремим відеофайлом.

3. У записі не дозволяється використовувати елементи спеціальних ефектів, відеомонтажу, редагування.

Для участі у творчому конкурсі вступник повинен забезпечити наявність технічних засобів із вебкамерою та мікрофоном. Камера має бути розташована таким чином, щоб члени екзаменаційної комісії могли бачити вступника та процес виконання творчого завдання.

4. Перед початком виконання творчого завдання вступник повинен показати в камеру документ, що посвідчує особу (паспорт / ID-картку), з можливістю прочитати його зміст та розглянути фото. Ідентифікація особи здійснюється на початку відеофайлу. Демонструючи документ, вступник має назвати своє ім'я та прізвище.

Увесь процес проведення творчого конкурсу підлягає відеофіксації з боку приймальної комісії з метою забезпечення об'єктивності оцінювання та розгляду можливих апеляційних звернень.

5. До відеофайлів додається текстовий документ, який містить таку інформацію: ім'я та прізвище вступника, назва творчого конкурсу («Композиція»), спеціальність В2 Дизайн.

Після завершення виконання творчого завдання вступник повинен продемонструвати завершену роботу в камеру та здійснити її фотофіксацію для подальшого надсилання.

6. Відеозаписи, цифрові копії виконаних робіт (у форматі JPEG або PDF високої якості) та текстовий документ необхідно надсилати на електронну адресу kaf_tpo@pdpu.edu.ua в день проведення творчого конкурсу впродовж 15 хвилин після завершення іспиту.

Роботи, надіслані пізніше встановленого терміну, до оцінювання не допускаються.

Порядок дій та зміщення часових рамок у разі форс-мажорних обставин (повітряна тривога / блекаут)

А. У разі оголошення повітряної тривоги:

Безпековий пріоритет: Оголошення повітряної тривоги в регіоні, де перебуває вступник або екзаменаційна комісія, є підставою для тимчасового призупинення творчого конкурсу. Вступник зобов'язаний пройти в укриття.

Фіксація процесу виконання завдання: зупиняється, якщо конкурс передбачає виконання практичної роботи, вступник перед виходом в укриття демонструє на камеру поточний стан роботи.

Порядок відновлення та компенсації часу виконання завдання: Продовжується в тому самому форматі проведення (очно/дистанційно) після відбою повітряної тривоги. Час виконання роботи продовжується рівно на той час, що був втрачений через тривогу (+10-15 хвилин на повторне підключення та налаштування техніки).

Б. У разі відключення електропостачання/зникнення зв'язку (блекаут):

З боку екзаменаційної комісії: Якщо електроенергія або інтернет зникли в університеті, конкурс призупиняється. Комісія оперативно інформує вступників (за допомогою засобів мобільного зв'язку) та приймає рішення про зміщення часу на кілька годин або перенесення іспиту на резервний день із можливим коригуванням або заміною екзаменаційних завдань.

З боку вступника: У разі раптового відключення світла чи інтернету вступник або уповноважена особа зобов'язаний упродовж 15–20 хвилин повідомити про технічні проблеми відповідального секретаря комісії (телефонним дзвінком або повідомленням у месенджер).

Програма творчого конкурсу для вступників на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності В2 Дизайн

При вступі на спеціальність В2 Дизайн абітурієнти здають вступне випробування з художньої підготовки (творчий конкурс), яке складається з одного етапу виконання графічної роботи – «Композиція».

СТРУКТУРА ТА ЗАВДАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ для вступу на спеціальність В2 «Дизайн» ТВОРЧИЙ КОНКУРС

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення рівня художньо-образного мислення, композиційних навичок, здатності до стилізації, роботи з графічною та кольоровою мовою, а також творчого підходу вступника до вирішення візуального завдання.

Вступне випробування складається з одного практичного завдання – «Композиція».

КОМПОЗИЦІЯ

Мета завдання: створити серію асоціативних композицій на основі стилізації природних форм (тварин, рослин, природних явищ або органічних структур) із використанням графічних та кольорових засобів виразності.

У процесі виконання роботи вступник повинен продемонструвати:

- уміння трансформувати природну форму у декоративно-стилізований образ;
- навички роботи з ритмом, контрастом, пропорціями та композиційним центром;
- володіння графічною мовою: крапка, лінія, пляма;
- відчуття кольору, тону та гармонії;
- креативність та образне мислення.

ЗАВДАННЯ

Виконати два варіанти композиції за заданою темою:

1. Ахроматична композиція

Виконати стилізовану композицію у чорно-білій або сіро-чорній гамі із застосуванням:

- лінії;
- плями;
- фактури;
- ритмічних елементів;
- контрасту чорного та білого.

2. Хроматична композиція

Створити кольоровий варіант композиції на основі того ж образу або асоціативного мотиву, використовуючи:

- гармонійні або контрастні кольорові поєднання;
- декоративну стилізацію;
- виразний композиційний центр;
- ритм кольорових мас.

Матеріали та техніки: папір формату А3 (вертикальна або горизонтальна орієнтація – за задумом автора), туш, гуаш, акварель, маркери, кольорові олівці, пастель, лайнери, змішані графічні техніки тощо.

Термін виконання: 8 академічних годин.

Вимоги до виконання завдання з композиції:

- визначення пропорцій, характеру руху, статичності або динамічності;
- образне вирішення фактури матеріалів за допомогою різноманітних прийомів та технік графічного зображення;
- визначення світлового та кольорового змісту графічної композиції;
- досягнення єдності частин композиції та виділення композиційного центру;
- оцінювання творчої роботи здійснюється за такими критеріями: композиційне вирішення, стилізація та образність, графічна культура виконання, кольорове та тональне рішення, креативність та оригінальність.

РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ ДЛЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

- «Світ тварин»
- «Природні форми»
- «Фантазійна істота»
- «Ритми природи»
- «Морський світ»
- «Комаха як образ»
- «Трансформація форми»
- «Орнаментальна пластика»
- «Геометризація природних мотивів»

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ

У роботі важливо не копіювати реалістичну форму, а:

- узагальнювати її;
- шукати декоративний характер;
- працювати з ритмом і силуетом;
- створювати авторський візуальний образ.

Композиція повинна демонструвати не лише технічні навички, а й здатність мислити як дизайнер: бачити форму, структуру, ритм і художню систему образу.

Зразок композиції та приклади виконання екзаменаційних завдань представлено в додатку А.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ

Під час виконання творчого завдання необхідно враховувати:

Композиційні вимоги	<ul style="list-style-type: none">- цілісність композиції;- гармонійне розташування елементів у форматі;- наявність композиційного центру;- баланс і підпорядкованість елементів;- виразність статичної або динамічної побудови.
Художньо-образні вимоги	<ul style="list-style-type: none">- оригінальність творчого задуму;- стилізацію природної форми;- асоціативність образу;- декоративність і пластичність рішення.
Графічні та кольорові вимоги	<ul style="list-style-type: none">- володіння графічними техніками;- використання різних типів фактур;- тональна виразність;- гармонія кольорових поєднань;- чистота та акуратність виконання.

В процесі виконання завдання необхідно звернути увагу на виразність відображення асоціативних принципів у створенні монокомпозиції, на гармонію кольорових сполучень та тональних відношень.

Специфіка проведення та оцінювання творчих робіт полягає в тому, що результатом повинна бути завершена творча робота.

У переважній більшості випадків при оцінюванні творчого потенціалу особистості вступника враховуються лише параметри, які можуть у майбутньому забезпечити безпосередній творчий результат. Тому оцінювання результату вступного випробування не може відбуватися як накопичення балів, творча робота повинна бути оцінена в комплексі як системний та завершений твір.

При оцінці творчих робіт вони аналізуються з позицій виразності, логічного завершення та естетичної доцільності, з точки зору відповідності сучасним вимогам до навчальної методики виконання подібних робіт.

Рівні виконання творчого конкурсу з композиції відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

Після перегляду робіт за результатами творчого конкурсу приймальна комісія допускає вступника до участі у загальному конкурсі. Особи, які отримали менше 100 балів за іспит, не допускаються до участі в конкурсі.

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерій	Максимальна кількість балів
Композиційне вирішення	0 - 50
Стилізація та образність	0 - 50
Графічна культура виконання	0 - 40
Кольорове та тональне рішення	0 - 40
Креативність та оригінальність	0 - 20

Загальна максимальна оцінка за творчу роботу становить 200 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Критерії оцінювання завдання «Композиція»

Максимальна оцінка за виконання вступної конкурсної роботи з «Композиція» складає 200 балів за умови виконання всіх вимог, відсутність яких оцінюється зняттям балів за такою шкалою:

190-200 балів – виставляється за майстерно виконану роботу в повному обсязі з дотриманням усіх встановлених вимог, у відповідності до завдання, в якій розроблена за асоціативним принципом побудова змісту композиції, а саме: цілісність, виразність, врівноваженість, неординарність, правильно зображено композицію в ахроматичній та хроматичній гамах, композиція аркуша цілісна, графіка якісна, тональне та графічне рішення зображення виразне.

180-189 балів – виставляється за роботу, яка відповідає всім вимогам, але містить несуттєві похибки технічного характеру при виконанні чи оформленні роботи, а саме за достатньо високий рівень практичних умінь в графічному зображенні без суттєвих помилок і ставиться абітурієнту за:

- композиційне розташування елементів у форматі тон;
- уміння працювати зі стилізацією та пропорційними співвідношеннями форм; уміння виявляти форму за допомогою тональних і графічних контрастів;
- уміння створювати виразне зображення за асоціативним принципом побудови змісту композиції «від загальної композиційної структури до деталізації» та використання завершального етапу «узагальнення» природних елементів композиції;

-уміння використовувати художній матеріал з урахуванням технологічних вимог у створенні виразного зображення в ахроматичній та хроматичній гамах, але є незначні зауваження до композиційного вирішення та формотворення елементів композиції в тоні, виразності графічної роботи в цілому.

179-160 – виставляється за роботу, яка виконана у повному обсязі, але має окремі похибки непринципового характеру щодо створеної композиції, незначні неточності у зображеннях, якості графіки, компоновці зображення, написах.

159-140 балів – виставляється за роботу, яка виконана у повному обсязі, але має ряд незначних недоліків в: у зображенні композиції; в розташуванні зображень на аркуші; в графіці.

139-120 – виставляється за роботу, яка в цілому відповідає всім вимогам, але містить недоліки, що принципово не впливають на повноту і правильність виконання завдання: створена композиція недосконала; є неточності у зображенні композиції природних елементів малюнку; недосконала композиція зображень на аркуші; є незавершеність окремих елементів роботи в ахроматичній та хроматичній гамах.

119-100 – виставляється за роботу, в якій виконана композиція містить ряд помилок: роботу не завершено, недосконале, неякісне графічне оформлення, існує спотворення зображуваних форм, порушені умови накладення, порушення взаємодії композиційних елементів одне на інше, не витримана відповідність щодо кількості заданих елементів, не досягнута закономірність побудови композиції, цілісності композиції, недосконало застосовано тон, розташування зображення на аркуші є випадкове.

99 балів і менше – виставляється за роботу, що містить грубі помилки: грубо порушено завдання, роботу не завершено, недосконале, неякісне графічне оформлення, значне спотворення зображуваних форм, порушені умови накладення, порушення взаємодії композиційних елементів одне на інше, не витримана відповідність щодо кількості заданих елементів, відсутність одного з компонентів завдання, не досягнута закономірність побудови композиції, цілісності композиції, недосконало застосовано тон, випадкове розташування зображень на аркуші.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

1. Артемьева І. С. Методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Основи композиції в дизайні» [для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня спеціальності 015 Професійна освіта (Дизайн)]. Одеса, 2022. 160 с.
2. Вдовченко В.В. Художнє проектування : навчальний посібник. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 141 с. DOI : <https://doi.org/10.32405/978-617-8124-22-9-2021-141>
3. Вільямс Р. Дизайн. Книга для не дизайнерів / пер. з англ. Ю. Шекет. Харків : Віват, 2022. 240 с.
4. Денисенко С. М. Основи композиції і проектної графіки: навчальний посібник. Київ : НАУ, 2021. 52 с.
5. Етвуд Р. Життя з візерунком. Колір, текстура та принти у вашій домівці. Київ : ArtHuss, 2021. 288 с.
6. Зайцева В. І. Практика композиції: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 116 с.
7. Іттен Й. Мистецтво кольору. Пер. С. Святенко. Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.
8. Куратова М. Г., Григорова Л. С. Дизайн костюму: орнамент, зорові ілюзії в костюмі : навч. посіб. (теорет. та практ. курс з проектування костюму) для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти спец. 022.02 «Дизайн одягу». Харків : Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2021. 103 с. URI : <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/20542>
9. Методичні рекомендації до організації практичної роботи з навчальної дисципліни «Основи композиції в дизайні» (для студентів 1 курсу за спеціальністю 022 – Дизайн) / уклад. : Н. С. Вергунова, О. М. Левадний. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 19 с.
10. Шевченко О. В. Основи композиції: Методичні рекомендації. Львів, ЛНАМ, 2024. 32 с.

Приклади виконаних робіт

Рис. А1 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А2 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А3 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А4 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А5 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А6 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А7 Приклад виконання екзаменаційного завдання

Рис. А8 Приклад виконання екзаменаційного завдання